

LBRIS

We know
books

Roxana Stănescu

FĂRĂ TINE!

O poveste de (~~dez~~)iubire

STORY CRAFT
P U B L I S H I N G

1.

La cămin

“Cine ești tu, drăguță?” mă întreabă.

“Sunt Lena, mama, fiica ta!”

“Nu te cred! Vorbești prostii, iartă-mă că-ți spun asta! Fiica mea e mică, abia a împlinit zece ani. Tu ești femeie în toată firea și pari trecută de patruzeci. Dar într-adevăr, dacă spui că te numești Lena, te cheamă la fel.”

Aleg să intru în poveste și mă duc la geam, lângă ea. Mama pare fascinată de priveliștea oferită de peretele de sticlă din fața ei. Face camera asta să merite prețul cel mai mare. Mi-a plăcut de cum am văzut-o săptămâna trecută, când am făcut vizionarea. E aerisită, cu mobilier puțin, așa cum îi place ei, iar patul e așezat chiar în fața geamului uriaș. Primul lucru pe care-l vezi când te dai jos din el este lacul.

“Știi, drăguță, că eu mereu mi-am dorit să locuiesc la

marginea lacului Como? Păstrează aceleași culori calde de toamnă. Ce mă bucur că am revenit aici! Nu și-a pierdut deloc farmecul. Totuși, parcă a intrat la apă peste noapte. Zilele trecute părea mai mare.”

Așa e, mama! Ai dreptate! Como e cu mult mai mare. Așa-i lacul Snagov!

În timp ce mama privește pe geam, strecur două rebusuri și un pix pe noptiera pe care tronează o lampă deschisă, doar ca să ofere o senzație de intimitate. În ultimii ani îi plăcea să-și bea cafeaua în pat și să completeze rebusuri la lumina veiozei, chiar dacă era ziua în amiaza mare. I-am adus de acasă și două dintre tablourile ei preferate: unul cu lacul de la Paltinu, unde mergeam împreună vara, în copilărie, și unul cu lacul Como, pe care și-l cumpărase ea de acolo.

Privesc silueta adusă de spate și umerii căzuți cum încearcă să se îndrepte. Bucuria îi radiază prin toți porii. Razele soarelui de toamnă îi scaldă blând chipul și părul ca aluna, vopsit de mine cu câteva zile în urmă. Ochii de culoarea cafelei cu lapte strălucesc așa cum nu i-am văzut demult. E anotimpul ei preferat. E și al meu, dar azi mi-e greu să-i văd frumusețea, deși ziua se anunță una mai mult decât plăcută.

Am un mare gol în stomac. Înghit des, doar-doar o să dispară nodul din gât. Am gura uscată, în ciuda faptului că am băut apă toată noaptea, din oră în oră. Somnul a refuzat să mă viziteze, așa că dimineața am oprit alarma înainte să sune ceasul, lucru pe care nu-mi amintesc să-l fi făcut de ceva vreme. Primul gând care mi-a venit în minte, în timp

ce mă dădeam jos din pat, a fost că mi-aș dori ca ziua asta să se încheie cât mai repede sau, mai bine, să dispară pur și simplu. Dacă aș fi avut o baghetă magică, aș fi făcut o magie, iar ea s-ar fi putut evapora într-o secundă. Dar nu sunt o zână și magia nu există.

Există doar ziua asta în care am adus-o pe mama la un cămin de bătrâni.

“Cum te numești, drăguță?”

“Lena, mă numesc,” răspund, poate a zecea oară, cu jumătate de glas.

“Nu cumva ești Elena, dar ți se spune simplu Lena?”

“Nu, chiar așa mă cheamă: Lena!” zic pe un ton cât pot de calm.

“Deși soțul meu a dorit s-o cheme Elena, ca pe mama lui, eu am ținut morțiș s-o cheme Lena. Mi se pare că sună mai șic așa. Mă gândesc că atunci când o să fie mare, așa ca tine, o să-i placă mai mult varianta mea decât a lui taică-său,” spune mama, întorcându-și capul de la geam către mine.

Mă forțez din răspuțeri să-mi stăpânesc lacrimile. În ultimele luni, nu a fost zi în care să nu plâng văzând-o sau doar gândindu-mă la ea. Ironic este că într-una din zilele ei mai bune, în care m-a recunoscut, m-a îndemnat să plâng: *Plânsul, draga mea, e sănătos atunci când trebuie să te eliberezi.*

Mi s-a părut ciudat să aud asta din gura mamei, pentru că am văzut-o ultima oară plângând în ziua în care a plecat tata. Atunci parcă și-a vărsat toate lacrimile. Nici când a primit vestea accidentului n-a lăcrimat. Indiferent prin ce

a mai trecut și câte a îndurat, mama mea n-a mai plâns. Și au trecut de atunci peste 33 de ani.

Asta nu este însă singura ciudățenie legată de ea și de sfaturile ei. Deseori îmi spunea să mă respect și să mă iubesc, căci e greșit să aștept de la alții să facă asta. Deși atunci nu apăruseră încă simptomele bolii, n-a fost niciodată o persoană care să se iubească pe ea însăși. Doar a predicat. I-am și spus asta când aveam vreo 25 de ani. Bineînțeles că a găsit o replică: *Lena, dragă, tu să faci ce zice popa, nu ce face popa!*

Mamei nu-i lipseau replicile. Le găsea de fiecare dată când era pusă în încurcătură. Andrei îmi spune deseori că îmi împrumut replicile de la ea. Aș vrea să am o replică potrivită pentru acest moment. O privesc și îmi doresc să o iau în brațe. Știu însă că nu pot face asta dacă nu-și amintește de mine. Am făcut-o în Cișmigiu cândva, încercând să o calmez dintr-o criză, și am sfârșit prin a da explicații agenților de pază.

“Drăguță, ți-a spus cineva azi că ai o rochie minunată?” întrebă, întrerupându-mi șirul gândurilor. “Ți se așează excelent pe talia asta de viespe.”

Da, mama! Tu mi-ai spus de câteva ori, în ziua în care mi-ai făcut-o cadou.

“Mulțumesc! Îți place?”

Am ales s-o port în speranța că poate voi avea noroc și își va aminti de mine, dacă îmbrac rochia asta din stofă maro, cu crizanteme la poale. Am primit-o de ziua mea, acum trei ani.

“Foarte mult! Nu degeaba îți zic eu drăguță. Ești o femeie frumoasă. Se vede că îți îngrijești tenul. Eu sunt cosmeticiană și, crede-mă, multe femei vin la mine zilnic și mă roagă să fac minuni cu fața lor. Parcă eu aș fi Samantha, vrăjitoarea! Dacă flutur bagheta, dispar într-o clipă ridurile și cearcănele, iar ele devin vedete de cinema precum Sofia Loren,” spune, în vreme ce pășește încet prin cameră și atinge ușor puținele obiecte găsite în cale. Îi privesc spatele încovoiat de vremuri și de griji.

“Celor mai fițoase le spun că ridurile și cearcănele sunt semne ale vieții și că ele apar atunci când noi ne împotrivim ei mai mult decât e cazul. Bineînțeles că ele nu recunosc. Uneori se uită urât, dar revin la mine în luna următoare. Doamnelor mai modeste nu le spun nimic. Cu ele vorbește inima mea. Știe că împărțim suferințe comune,” spune mama. “Buclele astea castanii sunt ale tale sau mergi la salon?” mă întrebă în timp ce întinde mâna către mine și îmi atinge ușor părul.

“Sunt ale mele. Merg la coafor destul de rar.”

“Iartă-mă, nu se cade să umblu cu mâna în părul unei străine! Deși nu ne cunoaștem, e ceva în felul tău de a fi care îmi spune să am încredere în tine, că ești o femeie de treabă. Cine știe, poate devenim prietene? Ai vrea să ne plimbăm pe lac cu vaporul în zilele următoare? Poate chiar mâine îl luăm de aici, de la Como, și ne oprim la Varenna. Ce zici?”

Zic în sinea mea că e prea mult și mă întorc rapid cu spatele, ca să-mi șterg lacrimile. Îmi fac de lucru, verificând rând pe rând sertarele comodei de lemn din fața patului.

Golul din stomac parcă a fost umplut cu un bolovan, care mă trage cu forța către pământ. Încerc să-mi îndrept umerii și, după ce reușesc să-mi recapăt glasul, îi răspund:

“Da, e o idee bună. Eu n-am mai fost. O să fii ghidul, dacă-ți dorești. Putem merge când vrei.”

Mă doare să o mint așa, dar o fac des în ultima perioadă, după ce psihiatrul mi-a explicat că un pacient cu Alzheimer experimentează emoții foarte puternice. Mi-a recomandat s-o ascult, să empatizez și s-o urmez în dialog, fără prea multe contraziceri.

Am ales căminul acesta după multe discuții cu medicul, cu Andrei, cu prietenele mele, cu mine însămi. Nu mă pot împăca deloc cu gândul că a trebuit să fac acest pas, pentru că mă simt vinovată că o abandonez, că renunț așa în fața bolii. Deși mi-era din ce în ce mai greu să fac față crizelor, nu mă puteam hotărî să o iau din confortul casei și s-o dau în grija unor străini.

Momentul hotărâtor a fost cel în care Vera, femeia pe care o angajasem să aibă grijă de ea, m-a sunat și mi-a spus că s-a trezit dimineața într-un fum gros. Mama găsisese bricheta Verei și își dăduse foc la pijamale în cadă, pentru că visase urât și voia astfel să alunge coșmarul. Atunci mi-am dat seama că pentru ea e cel mai bine să meargă într-un loc unde poate fi îngrijită și supravegheată în permanență.

Timp de două luni am căutat acest loc în jurul Bucureștiului. L-am ales pe acesta datorită lacului. Cu 10 ani în urmă fusese cu o prietenă în Italia, în ultima ei vacanță, și văzuse lacul Como. A rămas fermecată și mi-a

povestit de nenumărate ori cât de frumos e și cât de bine s-a simțit. Era convinsă că într-o viață anterioară trăise acolo.

“Acum sunt cam obosită, dar mâine sigur mergem! Aș vrea să dorm,” îmi zice.

Se îndreaptă ușor către pat și încearcă să întindă pătura. Măinile îi tremură ca de obicei.

“M-ajută tu, drăguță?”

“Sigur!” îi răspund, în timp ce-i potrivesc pernele una peste alta, așa cum știu că-i place să doarmă.

Se așează pe marginea patului și mă aplec în genunchi ca să-i scot pantofii. Îmi vine în minte brusc o imagine din copilărie, în care îmi scotea sandalele care-mi făcuseră răni la călcăie, pentru că mă încăpățânasem să le port, deși-mi rămăseseră mici. Lacrimile mele nu mai pot fi oprite acum și se rostogolesc nestingherite pe obraji, adunându-mi-se în barbă.

Mama bagă mâna în buzunarul vestei tricotate de mâinile ei și scoate un șervețel pe care mi-l întinde, fără să spună o vorbă. Îmi șterg ochii în vreme ce-mi mângâie părul. Mă ridic și o ajut să-și urce picioarele și să se sprijine cu capul pe perne. Vreau s-o învelesc, dar întinde brațele către mine.

“Drăguță, tu ai nevoie de o îmbrățișare!”

Eu mă aplec și-mi cuprind mama, ea îmbrățișează o străină... Și ochii ei sunt umezi. Inimile noastre parcă-și vorbesc într-o limbă neștiută și poate că-și împărtășesc suferința. Stăm așa secunde bune.

În cele din urmă, o învelesc și-mi iau rămas bun de la ea. Închid veioza și-o las în pat, în lumina caldă a toamnei.

“La revedere, draguță! Pe mâine! Să te îmbraci bine! Uneori bate vântul tare pe lac,” spune ea.

“Da, mama, așa fac! Te iubesc!” șoptesc și apoi închid ușa încet. Rămân pe hol, lipită de lemnul rece. Parcă nu respir și nu pot să mă desprind. O aud fredonând ușor un refren, atât de familiar copilăriei mele:

Casa mea-i un cântec cu acorduri ample,

E o caldă melodie casa mea,

Eu sunt sufletul din ea,

Ea e însăși viața mea,

Viața mea cu tot ce-i bun în ea.

Mă smulg de lângă ușă și fug pe hol către ieșire, cu inima ruptă în două.

2.

Părinții mei

Cântecul mamei mă-nsoțește tot drumul, timp de două ore cât îmi ia s-ajung la birou. Tot nu-mi vine să cred: tocmai am lăsat-o pe mama la cămin! Capul îmi vâjâie ca și când un uragan îmi aruncă în aer toate gândurile. Știu că este soluția cea mai potrivită, dar simt c-am abandonat-o acolo. Sunt dezamăgită de mine că nu-mi pot asuma decizia asta pe deplin. Plâng în hohote cea mai mare parte din drum. Deși e multă lumină afară, văd în ceață. La un moment dat, trag pe dreapta și respir adânc de câteva ori, în încercarea de-a-mi potoli inima, care parcă vrea să-mi spargă pieptul.

Mi-am imaginat că va fi greu s-o duc acolo, dar abia acum realizez cât de greu e acest greu. Măinile mi se-nclăștează pe volan. Închid ochii și-o revăd mângâindu-mi părul. Lacrimile îmi curg ceva mai potolite. După câteva minute

mă întorc la drum, pornesc muzica și încep să fredonez melodiile pe care mi le oferă radioul. Aproape de intrarea în București mă opresc din nou, de data asta să îmi vărs stomacul, cu toate că nu am mâncat nimic de dimineață. Scot lichidul verde amar de la fiere, așa cum mi se întâmplă uneori când intervine stresul. Iau câteva guri de apă din sticla din portiera mașinii, apoi respir adânc și observ culorile toamnei.

Este o zi minunată de început de octombrie. Prea minunată parcă pentru starea mea, deși iubesc la nebunie toamna. Frunzele copacilor de pe marginea drumului conturează un tablou cu nuanțe diferite de roșu, auriu și ruginiu, în timp ce iarba, încă verde, îl întregeste.

Ușor, ușor devin conștientă că respir și simt că îmi recapăt corpul. Îmi amintesc de zilele de toamnă ale copilăriei, în care mergeam în grădină, striveam nuci verzi și le mâncam cu poftă. Dădeam apoi un concert de zile mari pentru nucul meu uitat de vreme. Moștenisem dragul de cântat de la mama.

Îi plăcea să cânte. Așa mi-o amintesc în toată copilăria mea. Dacă era veselă, cânta de obicei din repertoriul Angelei Similea. În momentele triste obișnuia să cânte muzică populară. Irina Loghin era de departe preferata ei. Cânta la bucătărie, cânta în timp ce grădinarea. Îmi cânta și mie, mai ales când eram bolnavă.

Nu știa însă niciun cântec de copii. Toate erau din perioada adolescenței și tinereții ei. Ca și cum copilăria nu existase pentru ea. Mi-a povestit odată că n-a avut parte

de copilărie. Din perioada aceea reținuse doar lipsurile și bătăile tatălui. Bunica dispăruse din viața ei, când eu aveam doar un an. Uneori mergeam împreună la mormânt să-i ducem flori. Am întrebat-o odată:

“Mami, de ce plângi mereu atât de mult când ajungem aici?”

“Pentru că am iubit-o ca pe o icoană și nu este corect că Dumnezeu mi-a luat-o,” mi-a răspuns.

Nu prea înțelegeam atunci de ce o compară cu o icoană, pentru că la noi în casă exista doar una singură și nu-mi amintesc să fi văzut-o pe mama vreodată închinându-se la ea.

Îmi plăcea să cânt și eu, pentru că atunci mă simțeam cel mai aproape de mama. Acelea erau momentele în care o vedeam veselă. Mă mângâia ușor pe păr. În lipsa ei, ascultam discurile de vinil de câteva ori pe zi, că să învăț melodiile, pentru ca apoi să performăm împreună. Îmi imaginam că sunt artistă. Foloseam deodorantele pe post de microfon, iar masa din sufragerie era scena.

Mă îmbrăcam cu cele două rochii înflorate, preferatele ei. Mama iubea rochiile, dar nu prea avea cu ce să și le cumpere. Îmi spunea mereu că trebuie să fim cumpătați, pentru că banii sunt puțini. Până la cincisprezece ani nu am primit niciodată bani de buzunar. Îmi doream păpuși, dar toată copilăria n-am avut mai mult de patru. Nu îndrăzneam să cer altele noi. Învățasem că sunt scumpe. Lipsa banilor a fost pentru mine o enigmă, de vreme ce părinții mei lucrau amândoi. Melodiile erau în schimb la liber. Nu costau nimic

și asta mă încuraja să cânt.

Câteodată cântam și în curte, în timp ce mă dădeam în leagăn. Când revenea de la serviciu o rugam să cântăm ceva și speram să o impresionez arătându-i că știu versurile. Târziu și-a dat seama cum le învățam eu, abia când pick-up-ul a început să dea rateuri.

Toate astea se întâmplau când tata nu era acasă și se opreau brusc când intra el pe poartă. Nu-i plăcea să ne audă cântând. Târziu am aflat de la mama și de ce. Înainte să se căsătorească, ea cânta cu o formație, la nunți, botezuri și festivaluri locale. După ce s-au căsătorit, la un moment dat, tata a obligat-o să pună capăt *prostiilor* și să devină *femeie de casă*. În mintea lui, doar femeile ușoare cântau. Asta a rănit-o foarte tare.

Când eram prin liceu, mi-a povestit că a obligat-o să renunțe și la serviciul de la fabrică, unde era asistenta șefului de secție, pe motiv că are în preajmă prea mulți bărbați. Așa a ajuns cosmeticiană. La cosmetică, pe vremea aceea, mergeau doar femeile.

Știu că părinții mei n-au avut o căsnicie fericită împreună. Tata lipsea destul de mult și când venea, uneori mirosea alcool. Chiar și așa mă bucuram să-l văd, deși nu făceam niciodată ceva împreună doar noi doi.

Colega mea de bancă, Iuliana, îmi spusese odată că e mai bine să ai un tată care vine acasă seara, decât să nu ai deloc. Ea nu îl cunoscuse niciodată, pentru că o părăsise pe mama ei când a aflat că este însărcinată. Deseori îmi povestea despre tați imaginari, cărora le atribuia ochi și

păr de culori diferite, înălțimi variabile și calități de eroi de basm. Atunci simțeam că trebuie să concurez și eu cumva cu tata. În cazul lui, trăsăturile fizice rămâneau neschimbate, pentru că nu aveam nevoie să fabulez. Îi atribuiam însă tatei vitejie, dorință de aventură, răbdare, bunătate și creem adevărate competiții între părinții noștri imaginari. Așa a ajuns tata să aibă merite deosebite în mintea mea.

Duminica stăteam toți trei adunați la masă. Așteptam cu nerăbdare momentul ăsta, deși atmosfera era una destul de rece. Liniștea era întreruptă doar de îndemnul mamei să mănânc tot din farfurie, amintindu-mi mereu că alții și-ar dori mâncarea noastră și n-o aveau. Dacă mama se ridica, profitam și-i pasam lui tata conținutul rămas. Niciodată nu mă refuza. Era un gurmand. Deși mânca destul de mult, nu era un om gras.

Îl priveam când se bărbiera. Făcea asta întotdeauna înainte să intre la duș. Accepta să stau lângă el, cu condiția să nu-i vorbesc, ca să nu-l distrag și să se taie cu lama. Pentru că îl vedeam deseori ca pe un personaj din povești, când eram destul de mică știu că l-am întrebat dacă vrea să se însoare cu mine. A râs atât de tare că s-a și tăiat, drept urmare răspunsul a fost o ploaie de acuze. Nu l-am mai deranjat de atunci, dar am continuat să-l privesc.

Tata era un bărbat frumos. Avea trupul înalt, cu umeri drepți, ochi de culoarea cerului și un păr negru, ușor ondulat. Atunci când transpira i se încrețea mai ales la tâmple, unde îi apăruseră și primele fire albe.

Zâmbea mai mult decât mama, exceptând momentele